

Lindholt (FP):

Mit spørgsmål til udenrigsministeren lød oprindeligt: hvilken sikkerhed har ministeren for, at den bistand, vi yder gennem internationale organisationer og frihedsbevægelser, ikke anvendes til militære formål?

Denne formulering må jeg nu rette, efter at jeg har fået dokumentation for, at man i virkeligheden anvender en del af den bistand, som danske statsborgere, danske skatteydere, betalere, til uddannelse i våbenbrug. Dokumentationen herom findes i et tidsskrift, der udgives af Mellempfolkeligt Samvirke, og som hedder Kontakt; det er blad nr. 3 i serien 1973-74, hvori det bl. a. hedder:

„Uddannelsen kan ikke betragtes isoleret, derfor indeholder vor undervisning i de befriede områder oplæring i brug af våben, oplæring i forsvar af landsbyer og i principperne i den revolutionære organisation på lige fod med matematik, fysik, historie, landbrug etc.“

Det er derefter ganske klart, at de midler, vi sender ud gennem disse internationale organisationer, som i øvrigt helt beherskes af Danske Studerendes Fællesråd, går til de nævnte formål, og jeg skal anmode udenrigsministeren om at bekræfte, at den hjælp nu må høre op.

Udenrigsministeren (Guldberg):

Da den af hr. Lindholt her under den mundtlige forelæggelse givne oplysning jo var mig ukendt i forvejen, må jeg kun om den sige, at jeg tidligere, bl. a. i det politisk-økonomiske udvalg, har givet udtryk for, at det er ganske klart, at det hjælpearbejde, der her er tale om, er et rent humanitært hjælpearbejde, og at det er klart, at der, hvis det kan påvises, at midlerne bliver anvendt til militære formål, uddannelse i våbenbrug eller andet, må gribes ind over for det; jeg skal på den givne foranledning naturligvis specielt undersøge dette.

Jeg vil godt i tilslutning til dette mere direkte svar på den sidste bemærkning sige, at da der jo har været en del omtale af hele denne del af bistandsarbejdet og måske ikke altid, om jeg så må sige, helt nøjagtig omtale, så har jeg også gerne villet besvare hr. Lindholts oprindelige spørgsmål og begrun-

delse med nogle oplysninger om, hvordan dette arbejde administreres, og hvordan det fordeles.

Der findes nogle retningslinjer, og efter dem gives der kun støtte i sådanne tilfælde, hvor FN's sikkerhedsråd har konstateret, at der foreligger undertrykkelse af folk eller folkegrupper. Den altovervejende del af bistanden går gennem internationale organisationer. I det omfang der er givet støtte gennem frihedsbevægelser hidtil, er det kun til bevægelser, som er anerkendt af Organisationen for afrikansk Enhed; og for at sikre, at den danske støtte ikke anvendes til våbenkøb, ydes bistanden gennem frihedsbevægelserne ikke i form af kontanter, men kun som naturalier i form af bygning af f. eks. skoler for flygtningebørn, undervisningsmateriel og medicin.

I de seneste år er omkring halvdelen af bevillingen anvendt til humanitær hjælp, retsbistand og stipendier til enkeltpersoner, og for dette områdes vedkommende mener jeg ikke der er nogen kontrolproblemer. Som kanal for denne benyttes i første række internationale organisationer, herunder FN.

Men når jeg bliver spurgt om, hvilken sikkerhed jeg har for, at den humanitære uddannelsesmæssige bistand ikke kan og ikke bliver anvendt til militære forhold, har jeg altså regnet med i mit svar — og jeg synes også, det blev bekræftet her — at det, man særlig tænker på, er den del, som kanaliseres gennem frihedsbevægelserne i det sydlige Afrika. Om dette må jeg sige, at der går også en væsentlig del gennem internationale organisationer, herunder Kirkernes Verdensråd og FN's flygtningehøjkommissær. I den udstrækning, der er ydet bistand direkte gennem frihedsbevægelser, er det Dansk Flygtningehjælp og den danske nationalkomité for World University Service, der har stået for administrationen, og det største projekt for nationalkomiteen har været bistand til opførelse af en skole i Congo, Brazzaville, og driften af denne støttes af UNESCO.

De har altså ikke modtaget kontante bidrag, men jeg er i øvrigt ganske enig i, at man nok nøje bør overveje og kontrollere anvendelsen og ikke blot kan nøjes med at gøre det, når man giver bevillingerne, men også langs ad vejen.